

Diplomová práce

Student : Marie KRATOCHVÍLOVÁ

Obor : ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce : Procvičování slovesných tvarů při výuce češtiny pro cizince

Název práce v anglickém jazyce : Practising of Verbal Forms in the Education of Czech for Foreigners

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Posudek vedoucího diplomové práce :

Diplomová práce Marie Kratochvílové je zaměřena na aktuální a potřebné téma – na výuku češtiny pro cizince. M. Kratochvílová v ní porovnává různé způsoby výuky a zejména procvičování českých slovesných gramatických kategorií (přítomný čas, minulý čas, budoucí čas, kondicionál a imperativ), a to na základě běžně užívaných učebnic češtiny pro cizince a své vlastní zkušenosti z praxe. Práci má o to těžší, že pro český jazyk neexistuje dosud souhrnná metodická příručka češtiny jako jazyka cizího.

Práce je členěna do patnácti kapitol. Prvních devět kratších kapitol tvoří teoretický úvod – týkají se především zasazení cvičení do kontextu vyučovací hodiny, autorka uvádí různé typologie cvičení, jaká lze při výuce cizích jazyků využít (vychází především ze starších prací Hendricha, Jelínka, Hrdlička apod.), dále formuje cíle, jichž je třeba za pomoci různých typů cvičení dosáhnout.

Tři kapitoly jsou věnovány morfologii při výuce cizích státních příslušníků češtině – diplomantka upozorňuje na potřebu morfologie a morfologických cvičení, dále obecně charakterizuje problémy při výuce deklinací a konečně se zaměřuje na slovesa, jimž věnuje zbylé dvě třetiny práce.

Bohatě členěna kapitola věnovaná verbům je strukturovaná podle jazykových jevů. Jednotlivé kapitoly jsou vždy uvedeny krátkým teoretickým poučením o jevu, následuje analýza, jakým způsobem je prezentován jev v učebnicích, hodnocení

kvality výkladu i cvičení a posléze M. Kratochvílová navrhuje další možnosti procvičování – většinou se jedná o herní aktivity či aktivity, při nichž se studenti pohybují po třídě, apod.

Práce M. Kratochvílové je bezesporu zajímavá a pro učitele češtiny jako jazyka cizího přínosná. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikaci:

VELMI DOBRĚ

Náměty a poznámky k diskusi:

1. Diplomantka používá v práci termín Holé *analyzování*. Pro obhajobu bude vhodné, aby podrobněji vysvětlila, co se tím termínem myslí a jakým způsobem funguje analyzování při výuce.
2. Jak studentka přistupuje k názoru některých didaktiků cizího jazyka, že – zejména při výuce dospělých – nemá být používána jazykovědná terminologie vůbec, protože neslouží hlavnímu cíli – dosáhnout schopnosti komunikace v jazyce, ale pouze tomu, aby člověk mohl mluvit o jazyce?
3. Existují také přístupy, že morfologie se nemá učit vůbec, že studenti mají do morfologického systému cizího jazyka proniknout sami na základě pozorování a osvojení si morfologických jevů pouze jako prvků lexikálních, následně si vytvoří časem sami zobecnění. Co o tom autorka práce soudí?

V Praze 5. 5. 2008

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.